

SJEĆANJE

REMINISCENCE

PROF. DR. SC. INOSLAVA BALARIN

Već dugo, dugo godina tišina mirogojskih aleja i stabala njezin su dom. Još uvijek mi se čini kao da će sada otvoriti vrata, kao da će njezin osmjeh ispuniti moju, nekada njezinu sobu. Još uvijek mi tako nedostaju naši razgovori i njezine blage riječi podrške i potpore koje je uvijek i iznova nalazila u svakom trenutku i u svakoj situaciji. A u ormaru, iza stakla, njezina slika, njezine oči i ona, koja je svaki dan sa mnom kao što je i nekada bila, samo što sada ja često pričam, a odgovora nema. U sobi je samo tišina, gluha, nijema, koja mi govori da taj dragi glas više nikada neću čuti.

No iako ih ne čujemo i ne vidimo, voljeni ljudi ostaju s nama zauvijek. Zapisi u našim mislima, urezani u našim srcima. Oni su tu s djelima koje su ostavili svim budućim naraštajima, godinama koje su obilježili svojom nazočnošću i likom koji se uvijek odražava i ocrtava u našim očima.

Prof. dr. Inoslava Balarin rođena je u Zagrebu 1927. godine. Školovala se u Zagrebu, Skopju i Ljubljani. Nakon završenoga srednjoškolskog obrazovanja upisala je Poljoprivredno-šumarski fakultet u Zagrebu na kojem je diplomira 1951. godine. Već tijekom studija zapazio ju je nestor entomologije prof. dr. Željko Kovačević. Budući da je entomologija bila njezin glavni interes, zaposlila se kao stručni suradnik u Zavodu za entomologiju na fakultetu. Specijalizirala je entomologiju, počela je održavati vježbe iz entomologije i prešla u zvanje asistenta. Istovremeno je na tadašnjem Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu upisala poslijediplomski studij iz entomologije koji je dovršila 1966. obranom rada «Prilog poznavanju i suzbijanju žitnih stjenica». Na istom je fakultetu 1975. obranila doktorsku disertaciju «Fauna *Heteroptera* na krmnim leguminozama i prirodnim livadama u SRH». Od početka se prof. Balarin unutar entomologije opredijelila za obradu Heteroptera (stjenica), poglavito onih na ratarskim kulturama, o čemu svjedoče i brojni objavljeni radovi.

I u nastavnim zvanjima prof. Balarin napredovala je penjući se na ljestvici, ne preskačući niti jednu stepenicu. Godine 1978. izabrana je u zvanje docenta, 1980. u zvanje izvanrednog, a 1985. u zvanje redovitog profesora na Fakultetu poljoprivrednih znanosti u Zagrebu.

Blagu narav, dobrohotnost i dobronamjernost profesorce Inoslave Balarin oduvijek su i uvijek prepoznавali i studenti. Voljeli su je i poštivali, redovito posjećujući njezina predavanja. Predavala je Entomologiju s fitofarmacijom studentima Ratarskog usmjerenja, te Zoologiju i Opću entomologiju studentima Zaštite bilja. Na poslijediplomskom studiju predavala je kolegije Opća entomologija i Sistematska entomologija te sudjelovala u izvođenju nastave iz kolegija Zoologija i Specijalna entomologija. Nekoliko godina putovala je i u Križevce, gdje je studentima Više poljoprivredne škole predavala Zaštitu bilja. Pod njezinim vodstvom magistrirale su dvije studentice. Mnogim današnjim magistrima i doktorima znanosti bila je član povjerenstva i svesrdno im je pomagala pri izradi rada, pri pisanju i prikazivanju provedenih pokusa. Za nastavu se uvijek predano pripremala, nikad nije izostala, a kada smo svi mi njezini suradnici, i mlađi i stariji, trebali pomoći, u svakom je trenutku bila tu, savjetom ili ulaskom u dvoranu,

kada smo morali na teren ili neko drugo putovanje. Bila je naše sigurno utočište i luka, naša ruka vodilja i pomagačica, naš uvijek prisutan oslonac.

Osim nastavnim radom, profesorica Balarin bavila se i znanstvenim i stručnim radom. Znanstveni opus profesorice Balarin velik je i plodonosan, o čemu svjedoče brojni objavljeni radovi. Iako je dominantno radila na fauni *Heteroptera*, sudjelovala je u brojnim drugim istraživanjima i projektima, poglavito onim vezanim na sovicu gama. Bavila se i istraživanjima prirodnih neprijatelja mrežaste stjenice platane (*Corythucha ciliata*) u sklopu radne grupe IOBC «*Corythucha ciliata*». Prva je u Hrvatskoj identificirala i objavila nalaz važnog štetnika kukuruza *Glischrochilus quadrisignatus*. Objavljivala je radove u priznatim našim i stranim časopisima, primjerice: Zaštita bilja, Acta Entomologica Jugoslavica, Poljoprivredna znanstvena smotra, Anzeiger für Schädlingskunde i dr. Otiske njezinih radova o stjenicama i danas traže brojni kolege iz cijelog svijeta.

I u stručnom radu na terenu, tragovi profesorice Balarin utkani su na mnogim poljima. Nesebično je pomagala kolegama na terenu, determinacijama štetnika, savjetima o mogućnostima suzbijanja i dr. Svojih 26 radova skromno je svrstala u stručne, iako mnogi od njih uistinu imaju obilježje znanstvenog rada. Ukupno je objavila pedesetak znanstvenih radova te veliki broj stručnih i popularnih članaka.

Sudjelovala je u pisanju knjige Zaštita povrća (Zagreb, 1987) te jednog od kapitalnih djela zaštite bilja: Priručnik izvještajno prognozne službe zaštite poljoprivrednih kultura (Beograd, 1983).

Nemoguće je pronaći i izbrojiti sve što je radila i objavila profesorica Inoslava Balarin. Ovdje je naveden dio njezina velikog i značajnog opusa. No čovjek nije samo znanstvenik i stručnjak, bilo bi to pre malo i nepotpuno. Inoslava Balarin, naša voljena Inka, bila je vrijedna, predana i uzorna majka svojim kćerima, a žena suprugu, kojima se bezrezervno davala i posvećivala bez obzira na obvezu na poslu.

Dana 4. ožujka 1987. izgubila je bitku koju je vodila gotovo sedam godina s opakom i surovom bolešću. Prerano, puno prerano napustila nas je. Naša bol i tuga u srcu neusporediva je s boli i tugom njezine voljene obitelji. Bol nakon gubitka uvijek preresta u prazninu, nenadoknadivu prazninu koju nitko nikada ne može ispuniti. Njezinu sobu ispunjavao je uvijek osmjeh, lijepa riječ potpore ili utjehe, otvorena vrata. Moju, nekada njezinu sobu, još uvijek ispunjava njezin osmjeh, koji silazi sa slike i u koji se često zagledam kada mi kao nekada treba

nečija riječ utjehe i nečiji topli pogled. Prazninu koju je ostavila nikada nitko nije ispunio i neće ispuniti. No moje je srce ispunjeno ponosom i neizmernom srećom što sam je voljela i što je ona voljela mene. To je bogatstvo koje ostaje u nama do kraja života.

Iz dostupnih podataka i materijala pripremili smo kratak prikaz pisanih djela prof. dr. Inoslave Balarin. U pripremi za tisak, selekcioniranju i prikupljanju radova sudjelovao je i puno pomogao dipl. inž. Bogomir Milošević, na čemu mu iz svega srca zahvaljujem.

Popis objavljenih radova

1. Čamprag, D., Sekulić, R., Kereši, T., Almaši, R., Thalji, R., **Balarin, I.**(1986): Višegodišnja proučavanja pojave stenica iz roda *Lygus* (Heteroptera, Miridae) na suncokretu u Vojvodini. Zaštita bilja. Vol. 37(1), br. 175: 21 - 30.
2. **Balarin, I.** (1986): The results of investigations done on *Corythucha ciliata* in Yugoslavia from 1970 on. Bull. IOBC/WPRS 9(1): 11 - 19.
3. **Balarin, I.**, Maceljski, M. (1986): Some new results of investigations on the biology and ecology of *Corythucha ciliata*. Bull. IOBC/WPRS: 9/1: 48 - 52.
4. **Balarin, I.** (1984): Novi član štetne entomofaune Jugoslavije *Glischrochilus quadrisignatus* (Say) (Coleoptera, Nitidulidae). Zaštita bilja, 170: 357 - 362.
5. **Balarin, I.** (1984): Žitarice i žitne stjenice - *Eurygaster* spp. Poljoprivredne aktualnosti, 21(4/5): 805 - 814.
6. **Balarin, I.** (1984): Krmno bilje - lucerna, crvena djetelina. Poljoprivredne aktualnosti, 4/5: 799 - 804.
7. **Balarin, I.**, Polanec, A. (1984): Pauci, prirodni neprijatelji mrežaste stjenice platane. Zaštita bilja, 168: 127 - 134.
8. Stamenković, S., **Balarin, I.**, Gogala, M., Protić, Lj.: (1984): Istorijat istraživanja i bibliografija biljnih i predatoričkih stenica (Heteroptera) Jugoslavije. - od prvih pisanih podataka do 1982. godine. Acta entomol. Jugosl. 20. Suppl.: 67 - 89.
9. Igrc, J., Maceljski, M., **Balarin, I.** (1984): Mogućnost biološkog suzbijanja limundžika (*Ambrosia artemisiifolia*). Zbornik radova Drugog kongresa o korovima, Osijek: 265 - 274,
10. Maceljski, M., **Balarin, I.** (1983): An integrated approach to the control of sycamore lace bug (*Corythucha ciliata* Say). Proc int. conf. Integr. Plant Prot., Budapest.119 - 123.
11. Maceljski, M., **Balarin, I.**, Danon, M. (1980): Rezultati višegodišnjih proučavanja pojave i štetnosti insekata na uljanoj repici. Zaštita bilja, 154: 217 - 324.
12. **Balarin, I.** (1980): Predatoričke vrste stjenica (Heteroptera) zastupljene na poljoprivrednim kulturama i prirodnim livadama. Poljoprivredna znanstvena smotra, 51: 153 – 165.
13. **Balarin, I.** (1980): Insekti, str. 275 - 277: *Anomala orientalis*; 281- 284: *Maladera japonica* (*Aserica japonica*); 361 - 365: *Popillia japonica*. - U knjizi: Priručnik o karantenskim biljnim bolestima i štetočinama SFR Jugoslavije, Fakultet poljoprivrednih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Institut za zaštitu bilja, B. Milošević, ur., Zagreb, I - XIII, 500 pp.

14. **Balarin, I.**, Britvec, B., Maceljski, M. (1979): Neki važniji štetnici zelenila u gradu Zagrebu. Zaštita bilja, 149: 289 - 298.
15. **Balarin, I.**, Maceljski, M. (1979): Rezultati ispitivanja insekticida za suzbijanje mrežaste stjenice platane *Corythucha ciliata* (Heteroptera*, Tingidae). Prvo jugoslovensko savetovanje o primeni pesticida u zaštiti bilja, Kupari, 1979., Zbornik Saveza društava za zaštitu bilja Jugoslavije, Beograd, sv. 1: 515 - 519.
16. **Balarin, I.** (1978): Prilog poznavanju Heteroptera u fauni lucerišta Jadranskog područja. Poljoprivredna znanstvena smotra, 45(55): 119 - 128.
17. **Balarin, I.** (1977): Značenje i uloga gradskog zelenila i utjecaja štetnika na to zelenilo. Biljna zaštita, 1: 66 - 69.
18. Britvec, B., **Balarin, I.** (1977): Štetnost javorove lisne uši *Drepanosiphum platanoidis* Schrank (Homoptera, Callaphididae) za gradsko zelenilo i mogućnosti njenog suzbijanja. Zaštita bilja, 139: 31 - 40.
19. Maceljski, M., **Balarin, I.** (1977): Beitrag zur Kenntnis natürlicher Feinde der Platanen-Netzwanze (*Corythucha ciliata* Say, Tingidae, Heteroptera), - Anz. Schädl. Pfuschutz. Umweltschutz., 50: 135 - 138.
20. **Balarin, I.** (1975): Prilog poznavanju faune Heteroptera područja Ploča i Dubrovnika. Inventarizacija biljnih bolesti i štetnika, Republ. sekretarijat za polj., prehramb. ind. i šumarstvo, Granična karant. služba za zaštitu bilja, Zagreb: 3 (Nr.3): 39 - 67.
21. **Balarin, I.** (1975): Fauna Heteroptera na krmnim leguminozama i prirodnim livadama u SR Hrvatskoj. Arhiv za poljoprivredne nauke, 103: 81 - 132.
22. Maceljski, M., **Balarin, I.** (1975): Rezultati ispitivanja djelovanja insekticida na mrežastu stjenicu platane (*Corythucha ciliata* Say) novog štetnika u Jugoslaviji. Zaštita bilja, 133: 205 - 211.
23. Maceljski, M., **Balarin, I.** (1975): Paraziti sovice game (*Autographa gamma* L.) u svijetu i Jugoslaviji. Acta entomologica Jugoslavica, 11(1-2): 109 - 124.
24. **Balarin, I.** (1975): Fauna Heteroptera na krmnim leguminozama i prirodnim livadama u SRH, Poljoprivredni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Doktorska disertacija.
25. Maceljski, M., **Balarin, I.** (1974): Faktori dinamike populacije sovice game (*Autographa gamma* L) u Jugoslaviji. Acta entomologica Jugoslavica. 10(1-2): 63 - 76.
26. Maceljski, M., **Balarin, I.** (1974): Rezultati ispitivanja djelovanja kemijskih i bioloških insekticida na gusjenice sovice game (*Autographa gamma* L). Poljoprivredna znanstvena smotra, 33 (43): 143 - 158.
27. Maceljski, M., **Balarin, I.** (1974): Untersuchungen über einen neuen amerikanischen Schädling in Europa, die Platanen-Netzwanze, *Corythucha ciliata* (Say). Anz. Schädl. Pflanzenschutz, Umweltschutz 47; 165 - 170.
28. Arčanin, B., **Balarin, I.** (1972): Predatorske vrste Heteroptera zastupljenih u fauni jabučnih nasada Hrvatske. Acta entomol. Jugosl. 8(1-2): 11 - 21.
29. Maceljski, M., **Balarin, I.** (1972): Prilog poznavanju polifagnosti i njenog značaja kod sovice game (*Autographa gamma* L.). Acta entomol. Jugosl. 8(1-2): 39 - 54.
30. Maceljski, M., **Balarin, I.** (1972): Novi član štetne entomofaune u Jugoslaviji. - *Corythucha ciliata* (Say), Tingidae, Heeteroptera. Zaštita bilja, 119/120: 193 - 205.

31. Maceljski, M., **Balarin, I.** (1972): Prethodno saopćenje o pojavi jedne nove štetne vrste insekata u Jugoslaviji - stjenice *Corythucha ciliata* (Say), Tingidae, Heteroptera. Acta entomol. Jugosl. 8(1-2). 105 - 106.
32. **Balarin, I.** (1971): Pojava, način i štetnost žitnih stjenica. Agronomске информације, 5: 1 - 2.
33. Danon, M., **Balarin, I.** (1970). Prilog proučavanju dinamike populacije faune apiona na sjemenskoj crvenoj detelini u SR Hrvatskoj i njere suzbijanja. Zaštita bilja, 108: 137 - 149.
34. **Balarin, I.** (1969): Utjecaj nekih štetnika na suzbijanje kvalitete zrna pšenice. Poljoprivredni fakultet, Zagreb, Savjetovanje o novijim dostignućima u zaštiti bilja: 161 . 167.
35. **Balarin, I.** (1968): Prvi prilog poznавању faune Heteroptera iz okolice Rijeke. Inventarizacija biljnih bolesti i štetnika, Republ. sekretarijat za privredu SRH, Granična karatenska služba za zaštitu bilja, Zagreb, 1(Nr.4): 46 - 84.
36. **Balarin, I.** (1967): Razne vrste oštećenja na pšenici od žitnih stenica. Biljna zaštita, 7/8: 188 - 192.
37. **Balarin, I.** (1967): Štetna i korisna fauna stjenica (Heteroptera) šećerne repe iz raznih područja Jugoslavije. Zbornik radova 2.međunarodnog simpozijuma o zaštiti šećerne repe, Novi Sad 1966, Poljoprivredni fakultet i Matica srpska, Novi Sad: 499 – 507.
38. **Balarin, I.** (1967): Faktori koji su izazvali prestanak gradacije žitnih stjenica. Biljna zaštita, 5: 117 - 121.
39. **Balarin, I.** (1966): Prilog poznавању i suzbijanju žitnih stjenica, Poljoprivredni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Magistarski rad.
40. **Balarin, I.** (1964): O ovogodišnjoj pojavi žitnih stjenica. Biljna zaštita, 11: 241 - 247.
41. **Balarin, I.** (1964): O ovogodišnjoj pojavi žitnih stjenica. Biljna zaštita, 12: 265 - 268.
42. **Balarin, I.** (1964): Prilog poznавању faune stjenica šećerne repe. Hemizacija poljoprivrede, 9/12: 589 - 594.
43. **Balarin, I.** (1964): Prilog poznавању faune stjenica šećerne repe. International Symposium on sugar beet protection. Novi Sad, 21 - 25.IX. 1964. - Hemizacija poljoprivrede, 6 - 12: 589 - 594.
44. **Balarin, I.** (1962): Fauna stjenica na poljoprivrednim kulturama. Agronomski glasnik, 5/6/7: 479 - 483.
45. **Balarin, I.** (1961): Fauna stjenica na poljoprivrednim kulturama. Simpozij zaštite bilja, Poljoprivredni fakultet, Zagreb: 479 - 483.
46. Kovačević, Ž., **Balarin, I.** (1960): Prilog poznавању faune Coleoptera i Hemiptera na lucerništima i djetelištima. Zaštita bilja, 57/58: 163 - 175.
47. **Balarin, I.** (1958): Utjecaj nekih insekticida na jaja gubara. Zaštita bilja, 49/50: 55 - 59.

Magistarski radovi koje je vodila prof. dr. Inoslava Balarin:

1. Borisavljević – Muratović, Stojanka: Entomofauna smiljkite na području Bosanske Krajine s posebnim osvrtom na štetne vrste. 1982.
2. Hamel Koren, Darka: Štetni insekti uskladištene soje i sojine sačme u nas. 1985.

Jasminka Igrc Barčić, Zagreb